

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ

Úrad Prešovského samosprávneho kraja

Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

Odbor financií

Všetkým organizáciám v
zriaďovateľskej pôsobnosti

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
1642/2009/OU-025

Vybavuje/linka
Ing. Gdovinová/0517460418

Prešov
09.12.2009

Vec:

Konsolidovaná účtovná závierka vo verejnej správe - metodický pokyn

Rok 2009 je rokom pokračovania implementácie princípov Medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS), a to konkrétne princípov konsolidácie, ktoré sa v rámci novej metodiky účtovania a výkazníctva taktiež prevzali do národnej právnej úpravy.

Na účtovnú konsolidáciu sa vzťahujú nasledovné právne predpisy, ktoré nadobudli účinnosť od 01. januára 2009 :

- Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (§22a) – určuje, kto zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku – t.j. **materská účtovná jednotka (MÚJ) – vyšší územný celok za dcérske účtovné jednotky** (všetky rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja) **a za pridružené účtovné jednotky** (obchodné spoločnosti, v ktorej má vyšší územný celok (MÚJ) najmenej 20% podiel na hlasovacích právach).

Materská účtovná jednotka – je účtovná jednotka, ktorá „ovláda, kontroluje“ inú účtovnú jednotku a táto je pre materskú účtovnú jednotku dcérskou účtovnou jednotkou. V podmienkach verejnej správy je materskou ÚJ vyšší územný celok, ak má zriadenú aspoň jednu rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu.

- Opatrenie Ministerstva financií SR zo 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe – stanovuje, ako sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka (uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 1/2009) – t.j. **tri metódy konsolidácie:**

- 1. metóda úplnej konsolidácie (§ 5)** – vo verejnej správe sú rozpočtové a príspevkové organizácie považované za dcérske účtovné jednotky a sú v materskej účtovnej jednotke konsolidované metódou úplnej konsolidácie.

Postup pri použití metódy úplnej konsolidácie:

a) prispôsobenie účtovných výkazov účtovných jednotiek vstupujúcich do konsolidácie – táto požiadavka je splnená, pretože samosprávny kraj a organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti používajú rovnaké postupy účtovania (akruálne účtovníctvo), ako aj rovnaké výkazy.

b) vytvorenie súčtovej (agregovanej) súvahy a súčtového (agregovaného) výkazu ziskov a strát – agregácia predstavuje súčet aktív a pasív v súvahách a nákladov a výnosov vo výkazoch ziskov a strát všetkých dcérskych účtovných jednotiek a materskej účtovnej jednotky do jednej agregovanej súvahy a jedného agregovaného výkazu ziskov a strát. Pri princípe fikcie ekonomickej jednotky, agregované údaje predstavujú výkazy jednej (fiktívnej) ÚJ.

Pri použití metódy úplnej konsolidácie sa aktíva/pasíva a náklady/výnosy preberajú do súčtových výkazov v plnej výške, preto sa tento postup nazýva metóda úplnej konsolidácie.

c) eliminácia vzájomných transakcií - t.j. najmä pohľadávok a záväzkov, nákladov a výnosov. Tento bod je veľmi dôležitý najmä z pohľadu transferov.

Predovšetkým z tohto dôvodu samosprávny kraj od vás požadoval v roku 2008 a v roku 2009 štvrťročne vám dobre známe „tabuľky na odsúhlasenie účtov - transfery“, aby sme si vzájomne odkontrolovali vaše pohľadávky voči samosprávnemu kraju a súčasne aj naše záväzky voči organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti.

Ďalej je potrebné vylúčenie všetkých pohľadávok a záväzkov, nákladov a výnosov, ktoré vznikli medzi vami (dcérskymi účtovnými jednotkami) navzájom a ktoré nie sú vysporiadané, t.j. majú k 31.12.2009 zostatok. Je preto potrebné a dôležité, aby k 31.12.2009 ste si vyčistili takéto vzájomné pohľadávky a záväzky t.j. vyinkasovali pohľadávky a uhradili záväzky.

Ak sa tak nestane, budete povinní výšku vzájomných pohľadávok a záväzkov s definovaním odberateľa a dodávateľa nahlásiť samosprávnemu kraju po spracovaní a odoslaní individuálnej účtovnej závierky za rok 2009.

Ďalej Vás dôrazne upozorňujeme a žiadame, aby ste si skontrolovali dodávateľské a odberateľské saldokonto, ktoré musí byť totožné so zostatkom na účte 321 a 311 vykázaným v súvahe.

Výšku takýchto pohľadávok a záväzkov, ako aj nákladov a výnosov bude MÚJ eliminovať (t.j. odpočítavať z agregovaného výkazu).

2. metóda podielovej konsolidácie – v našich podmienkach sa nebude uplatňovať.

3. metóda vlastného imania – používa sa pri konsolidácii pridruženej ÚJ (v obchodných spoločnostiach), v ktorých vykonáva materská účtovná jednotka podstatný vplyv t.j. jedná sa

o obchodné spoločnosti, v ktorých má vyšší územný celok od 20 % do 50 % podiel na hlasovacích právach.

Konsolidujúca ÚJ nepreberá aktíva, pasíva, náklady a výnosy pridruženej účtovnej jednotky do konsolidovanej účtovnej závierky vôbec. V konsolidujúcej účtovnej jednotke sa upravujú podiely (položka dlhodobého finančného majetku) v pridruženej účtovnej jednotke pripadajúce na vlastné imanie pridruženej spoločnosti.

Podľa zákona o účtovníctve sa za rok 2009 bude zostavovať konsolidovaná účtovná závierka na dvoch úrovniach, a to:

- Konsolidovanú účtovnú závierku účtovnej jednotky verejnej správy zostavuje podľa zákonných podmienok vyšší územný celok.
- Konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej správy zostavuje Ministerstvo financií SR.

Z uvedeného vyplýva rozdelenie organizácií štátnej správy a samosprávy v rámci konsolidovaného celku na zostavovateľov konsolidovanej účtovnej závierky a na poskytovateľov údajov na jej zostavenie.

Zostavovateľ konsolidovanej účtovnej závierky:

- je v našom prípade vyšší územný celok,
- je konsolidujúcou účtovnou jednotkou,
- označuje sa ako materská účtovná jednotka a je podľa § 22 ods. 13 zákona o účtovníctve povinná včas oznámiť dcérskym účtovným jednotkám a ostatným účtovným jednotkám zahrňaným do konsolidovanej účtovnej závierky informáciu, že má povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku,
- zodpovedá za koordináciu a súčinnosť dcérskych účtovných jednotiek,
- je zodpovedný za úplnosť konsolidačného poľa.

Poskytovateľ údajov na zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky:

- je rozpočtová a príspevková organizácia – t.j. dcérka účtovná jednotka a obchodná spoločnosť – t.j. pridružená účtovná jednotka.

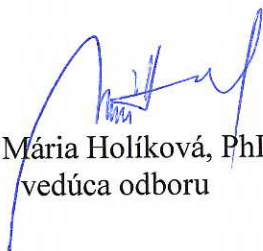
Konsolidovaný celok predstavujú všetky účtovné jednotky, ktorých účtovná závierka vchádza do konsolidovanej účtovnej závierky, teda:

- materská účtovná jednotka (MÚJ),
- dcérska účtovná jednotka (DÚJ),
- pridružená účtovná jednotka.

Cieľom konsolidovanej účtovnej závierky je poskytnúť informácie o konsolidovanom celku ako o jednej ekonomickej jednotke, teda uplatniť princíp fiktívnej ekonomickej jednotky

prostredníctvom zistenia a následného vynechania vzájomných pohľadávok, záväzkov, nákladov, výnosov medzi organizáciami konsolidovaného celku.

S pozdravom

Ing. Mária Holíková, PhD.
vedúca odboru